

Richtlijn Strategische verwerving gronden en/of opstallen binnen Gebiedsontwikkelingen Gemeente Eijsden-Margraten 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Eijsden-Margraten d.d. 12-11-2024 als onderdeel van de paragraaf Grondbeleid van de programmabegroting 2025-2028.

Gewijzigd bij raadsbesluit van 1 oktober 2026

Inleiding

In deze begroting is voor de jaren 2025 t/m 2027 jaarlijks een investeringsbudget opgenomen voor de verwerving van strategische gronden en/of opstallen binnen gebieden waarvoor (het opstellen van) een Gebiedsvisie en vervolgens een gebiedsontwikkeling is gestart. Deze bedragen zijn opgenomen om snel, adequaat en strategisch te kunnen handelen op het moment dat panden en/of gronden te koop aangeboden worden die binnen deze gebieden:

2025 : €1.500.000

2026 : € 2.500.000

2027 : € 2.000.000

In de nota Grondbeleid Eijsden-Margraten is het begrip verwerving strategisch vastgoed en/ of gronden niet gedefinieerd en de criteria voor verwerving ontbreken. Met strategische aankopen gebiedsvisies wordt bedoeld de verwerving van gronden en/of opstallen waarmee toekomstige substantiële voordelen behaald kunnen worden, zoals bijvoorbeeld het verkrijgen van een strategische grondpositie, het vergroten van sturingsmogelijkheden, het bevorderen van gewenste ontwikkelingen of het optimaliseren van een onderhandelingspositie. De te verwerven gronden en/of opstallen moeten gelegen zijn in het gebied dat onderdeel is van een Gebiedsvisie/ Gebiedsontwikkeling. Dus Poort van het Heuvelland, Stationsomgeving Eijsden en (vanaf 2025) kern Cadier en Keer. Deze notitie geeft de criteria weer die door het college van burgemeester en wethouders in acht worden genomen in geval van een (voorgenomen) privaatrechtelijke rechtshandeling die betrekking heeft op de verwerving van strategische gronden en/of opstallen binnen gebieden dat onderdeel is van een nader aangeduide Gebiedsvisie/ Gebiedsontwikkeling.

1. Definities

1.1.1. Strategische verwerving gronden en/ of opstallen

Het betreft de verwerving van gronden en/of opstallen zonder dat daar reeds concrete plannen onder liggen, maar waarmee de gemeente verwacht in de toekomst substantiële voordelen te kunnen behalen, zoals bijvoorbeeld het verkrijgen van een strategische grondpositie, het bevorderen van gewenste ontwikkelingen, het vergroten van sturingsmogelijkheden, of het optimaliseren van een onderhandelingspositie.

Hierbij wordt het volgende onderscheid gemaakt:

1. Strategische verwerving van gronden en/of opstallen op het moment dat er nog geen of slechts een beperkt planologisch kader beschikbaar is, en het proces om te komen tot vaststelling van een Gebiedsvisie opgestart is middels een bestuursopdracht.
2. Strategische verwerving van gronden en/ op opstallen in gebieden waarvoor een Gebiedsvisie is vastgesteld en waarvoor de verwachting is dat er binnen 2 jaar een operationele grondexploitatie kan worden vastgesteld.
3. Verwerving van gronden en/of opstallen en vastgoed in de operationele fase, als een grondexploitatie is vastgesteld.

1.1.2 Verwerving ruilgronden

Het betreft de verwerving van gronden die mogelijk ingezet kunnen worden als ruilgronden ten behoeve van het onder 1.1.1. vermelde doel.

1.2. Gebiedsontwikkeling

Ontwikkeling binnen een nader aangeduid gebied, waarvoor een proces wordt opgestart om te komen tot een Gebiedsvisie met een uitvoeringsprogramma.

1.3 Gebiedsvisie

Een door de raad vastgestelde integrale visie betrekking hebbend op een nader bepaald gebied binnen de gemeente Eijsden-Margraten.

1.4 Uitvoeringsprogramma

Een programma gericht op concrete uitvoeringsmaatregelen binnen het gebied waarvoor een gebiedsvisie is vastgesteld en een gebiedsontwikkeling is voorzien.

1.5 Gebieden

Het gaat daarbij om de volgende gebieden :

- Poort van het Heuvelland: Het gebied gelegen tussen Maastricht oost en Cadier en Keer west.
- Stationsgebied Eijsden en omgeving: Het gebied globaal gelegen tussen de Kapelkesstraat, Voerstraet, A2, Onze Lieve Vrouweplein, Hutweg, Parallelweg, Jozef Partounsstraat, Stationsplein in Eijsden.
- Toekomstige gebieden: Kern Cadier en Keer. Nadat de raad een bestuursopdracht heeft vastgesteld om te komen tot een Gebiedsvisie en gebiedsontwikkeling Cadier en Keer en het college heeft opgedragen tot uitvoering over te gaan, zijn deze richtlijnen ook van toepassing van het aangegeven gebied. De indicatieve begrenzing van deze gebieden is weergegeven op de bijlage bij deze richtlijn.

1.6 Bestuursopdracht

De opdracht van de raad aan het college om het proces te voeren om te komen tot een Gebiedsvisie (met uitvoeringsprogramma) en deze ter vaststelling voor te leggen aan de raad.

2. Criteria voor aankoop

Om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over de verwerving van strategische gronden en/of opstallen, dienen de volgende criteria in overweging te worden genomen:

2.1 Relevantie voor Gebiedsontwikkeling/ Beleid Gebiedsvisie

De gronden en/of opstallen moeten voldoen aan de definitie zoals omschreven onder 1.1 en moeten bijdragen aan de gebiedsontwikkeling en het beleid zoals vastgelegd/ vast te leggen in een Gebiedsvisie, waarvoor de raad middels een bestuursopdracht opdracht heeft gegeven.

2.2 Begroting

Voor de aankoop van het strategisch vastgoed en grond is meerjarig van 2025 t/m 2027 een investeringsbudget opgenomen in deze begroting - 2025 € 1,5 miljoen, 2026 € 2,5 miljoen en in 2027 € 2 miljoen - waaruit de aan te kopen panden en gronden kunnen worden gefinancierd. De aankoopsom is het resultaat dat voortvloeit uit onderhandelingen met de verkopende partij, waaraan een of meerdere taxatierapporten, aan ten grondslag liggen.

2.3 Juridische aspecten

Voordat tot aankoop wordt overgegaan, dienen alle juridische aspecten zorgvuldig te worden beoordeeld. Hierbij moet worden gekeken naar eigendomsrechten, erfdienstbaarheden, beperkingen en andere relevante juridische factoren die van invloed kunnen zijn op het gebruik van de gronden en/of opstallen.

2.4 Ontwikkelrisico

Voordat tot aankoop wordt overgegaan is een inschatting gemaakt van het risico dat de voorziene Gebiedsontwikkeling vertraging oploopt, wijzigt of geen doorgang vindt.

2.5 Bouwkundige aspecten/ bodemonderzoek

Voordat tot aankoop van opstallen wordt overgegaan, wordt een bouwkundig rapport opgesteld over de toestand van de opstal. Tevens is bij zowel verwerving van gronden en/of opstallen een bodemonderzoek

vereist. Bij de bestuurlijke besluitvorming over de strategische verwerving in het college wordt onderbouwd dat aan deze criteria wordt voldaan.

3. Besluitvormingsproces

Indien een perceel/ opstal, al dan niet rechtstreeks aan de Gemeente Eijsden-Margraten te koop wordt aangeboden, wordt het navolgende proces in acht genomen:

3.1 Ambtelijk

1. Het primaat voor de strategische verwerving van gronden en/of opstallen ligt bij Grondzaken (onderdeel afdeling Ruimte).
2. Zodra een opstal en/ of perceel te koop aangeboden wordt, zal afgestemd worden met de portefeuillehouder.
3. Ongeacht wat volgt uit de afstemming met de portefeuillehouder zal mede-advies gevraagd worden bij de voor het betreffende perceel relevante disciplines dan wel aan derden als dit voor een goede beoordeling van de verwerving nodig blijkt.
4. Als de portefeuillehouder én het mede-advies positief is zal een taxatierapport worden opgevraagd bij een onafhankelijk taxateur.
5. Als het oordeel van de portefeuillehouder en het mede-advies niet gelijklopend zijn, zal het college van Burgemeester en wethouders middels een memo worden verzocht om de richting te bepalen.
6. Als het proces tot verwerving voortgezet kan worden, zal na ontvangst van het taxatierapport wederom afstemming met de portefeuillehouder grondzaken plaatsvinden, waarna (onder voorbehoud goedkeuring college B&W) ambtelijk de onderhandelingen met verkoper zullen worden gestart, tenzij er belang bij is dat op een andere wijze in onderhandeling wordt voorzien. Als de afstemming met de portefeuillehouder in deze ertoe leidt dat diens standpunt afwijkt van het ambtelijk advies, zal het college van B&W middels een memo verzocht worden richting te bepalen.
7. Indien overeenstemming wordt bereikt met de verkopende partij wordt een concept overeenkomst opgesteld. In deze overeenkomst wordt een totstandkomingsvoorbehoud opgenomen, inhoudende dat de overeenkomst alleen tot stand kan komen nadat het college van B&W positief heeft besloten over de aankoop van het betreffende perceel en/of opstal.

3.2 College van B&W

1. Op grond van artikel 160 lid 1 sub e Gemeentewet is het college van B & W bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen te besluiten. Het aangaan van een koopovereenkomst is een privaatrechtelijke rechtshandeling, derhalve is het college van B & W bevoegd te besluiten tot het aangaan van een koopovereenkomst. Aangezien er structureel een budget in de meerjarenbegroting is opgenomen, is besluitvorming door de raad enkel nodig indien het budget niet toereikend zou zijn.
2. Als het college van B&W besluit over te gaan tot aankoop zal tijdens de gemeente Eijsden-Margraten conform artikel 171 lid 1 Gemeentewet ondertekening van de overeenkomst door de Burgemeester plaatsvinden en zal ambtelijk verder zorggedragen worden voor verdere afhandeling van de eigendomsoverdracht via de notaris.

3.3. Raad

De raad zal middels de jaarrekening in kennis worden gesteld van de aangekochte percelen die gedekt zijn uit het budget voor verwerving van strategische gronden en/of opstallen in de genoemde Gebiedsontwikkelingsgebieden.